

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	5
İÇİNDEKİLER	7
GİRİŞ	13

BİRİNCİ BÖLÜM

ANGLOSAKSON CEZA HUKUKUNDA CEZA SORUMLULUĞUNUN TEMEL ESASLARI

A. ANGLOSAKSON CEZA HUKUKUNUN KAYNAKLARI	22
B. SUÇLARIN SINIFLANDIRILMASI	33
C. ANGLOSAKSON CEZA HUKUKUNDA SUÇUN YAPISI	40
1. Genel Olarak	40
2. Anglosakson Ceza Hukukunda Suçun Maddi Unsurları	42
a. Suçun fiil unsuru (actus reus)	42
b. Netice	46
c. Nedensellik bağlantısı	48
3. Anglosakson Ceza Hukukunda Suçun Manevi Unsuru (Mens Rea)	51
a. Kast	58
b. Taksir	63
c. Katı sorumluluk suçları (objektif sorumluluk)	66
d. Fiil unsuru ve manevi unsurun eş zamanlılığı	72
4. Hukuka Aykırılık	73
5. Kusurluluk	75
D. ANGLOSAKSON CEZA HUKUKUNDA CEZA SORUMLULUĞUNU ETKİLEYEN HÂLLER (Ceza Hukuku Savunmaları) ve Bunlara İlişkin Yapılan Ayrımlar	81
1. Genel Olarak	81
2. Genel Savunma ve Özel Savunma Ayrımı	86
3. Tam Savunma ve Kısmi Savunma Ayrımı	87
4. Suçun Tipiklik/Tanımsal Unsurlarından Birini Ortadan Kaldıran Savunma ve Suçun Tanımı Dışındaki Diğer Olgulara Dayanan Savunma Ayrımı	93
5. Hukuka Uygunluk Savunmaları ve Mazeret Savunmaları Ayrımı	94

İKİNCİ BÖLÜM

HUKUKA UYGUNLUK SAVUNMALARI

A.	MEŞRU SAVUNMA (SELF DEFENCE)	99
1.	Kendisine Karşı Savunmada Bulunulan Kişinin Hukuka Aykırı Bir Fiilinin Olması	104
2.	Saldırının Mevcut Olması ya da Gerçekleşmesinin Yakın ve Muhakkak Olması	110
3.	Savunma Amacıyla Güç Kullanmanın Gerekli Olması	114
a.	Geri çekilme yükümlülüğü	116
b.	Kale doktrini	125
4.	Savunma Amacıyla Kullanılan Gücün Makul ve Orantılı Olması	127
5.	Saldırığı Defetmek Amacıyla Hareket Edilmesi Gerekliliği	133
6.	Üçüncü Kişi Lehine Meşru Savunma	134
7.	Meşru Savunmanın Şartları Hususunda Düşülen Hatanın Ceza Sorumluluğuna Etkisi	136
8.	Savunmaya Yönelik Fiile Karşı Savunmada Bulunulması	141
9.	Malın Korunması Bağlamında Meşru Savunma	146
10.	Eksik Meşru Savunma	151
11.	Şiddete Uğramış Kadınların İşledikleri Suçlar Bağlamında Meşru Savunma	156
B.	ZORUNLULUK HÂLİ (NECESSITY)	165
1.	Fiilin İşlenmesiyle Önlenen Zararın Ortaya Çıkarılan Zarardan Daha Büyük Olması	172
2.	İşlenen Fiilin Objektif Olarak Makul ve Orantılı Olması	177
3.	İşlenen Fiilin Gerekli Olması	183
4.	Zorunluluk Hâlinin Hukuki Niteliği ve Ceza Sorumluluğuna Etkisi	195
C.	RIZA (CONSENT)	199
1.	Rıza Savunmasının Kapsamı	200
2.	Rızanın Hukuki Niteliği	203
3.	Geçerli Bir Rızanın Şartları	206
4.	İlgilinin Rızasının Varlığı Hususunda Düşülen Hatanın Ceza Sorumluluğuna Etkisi	211
D.	MAKUL CEZALANDIRMA/TERBİYE ETME (CHASTISEMENT)	212
1.	Çocuğa Uygulanan Bedensel Cezanın Ölçülü ve Makul Olması	213
2.	Makul Cezalandırma/Terbiye Etme Savunmasının Kapsamı	217
3.	Okullarda Öğrencilere Bedensel Ceza Verilmesinin Savunma Kapsamından Çıkarılması	221

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MAZERET SAVUNMALARI

A. CEZA SORUMLULUĞUNU ORTADAN KALDIRAN MAZERET SAVUNMALARI ..	227
1. Zorlama (Duress)	228
a. Zorlama savunmasının türleri	228
b. Tehditten veya koşullardan kaynaklanan ölüm veya ağır yaralanma tehlikesinin mevcut olması.....	232
c. Yakın bir zarar tehlikesinin varlığı nedeniyle ortaya çıkacak zarardan kaçınmak için suçun işlenmesinin gerekli olması	234
d. Zorlamanın etkisiyle işlenen fiilin ortaya çıkardığı zararın işlenen fiille kaçınılan zarardan daha hafif olması	236
e. Ölüm veya ağır bedensel zarardan kaçınmak için suçun işlenmesinin gerekli olduğuna dair makul bir inancın bulunması ve failin makul dayanıklılık göstermesi	237
f. Üçüncü kişiye yönelik tehdidin etkisiyle işlenen fiil bakımından zorlama savunmasından yararlanılması	240
g. Zorlama savunması bakımından düşülen hatanın ceza sorumluluğuna etkisi.....	241
h. Zorlama savunmasının cinayet suçu bakımından uygulanamaz olması.....	242
i. Zorlama savunmasının failin kendisinden kaynaklanan zorlama durumunda uygulanamaz olması.....	246
j. Zorlama savunmasının hukuki niteliği ve ceza sorumluluğuna etkisi.....	250
2. Akıl Hastalığı (Insanity)	255
a. Amerikan hukukunda uygulanan akıl hastalığı testleri	259
b. Akıl hastalığı savunmasının kapsamı	271
c. İçsel faktör-dışsal faktör ayrımı doğrultusunda uygulanacak savunmanın belirlenmesi	278
d. Akıl hastalığı savunması bakımından ispat yükü	280
e. Akıl hastalığı savunmasının hukuki niteliği ve ceza sorumluluğuna etkisi.....	282
f. Suçlu fakat zihinsel hasta hükmü	287
g. Akıl hastalığı savunmasıyla ilgili sorunlar ve Hukuk Komisyonu'nun yeni savunma önerisi	291
3. Otomatizm (Automatism)	298
a. Otomatizm savunmasının hukuki niteliği ve ceza sorumluluğuna etkisi.....	299

b.	Otomatizm savunmasının kapsamı.....	301
c.	Tam bir kontrol kaybının söz konusu olması	304
d.	Dışsal bir faktörün bulunması.....	306
e.	Kişinin kendi kusurunun bulunmasının otomatizm savunmasının uygulanmasına etkisi	307
f.	Hukuk Komisyonu'nun otomatizm savunmasına ilişkin önerisi	311
4.	Sarhoşluk (Intoxication).....	312
a.	İrade dışı sarhoşluk hâli ve ceza sorumluluğuna etkisi	316
b.	İrادی sarhoşluk hâli ve ceza sorumluluğuna etkisi	323
c.	Sarhoşluk hâlinde suç işlenmesiyle ilgili olarak getirilen bazı öneriler	330
5.	Yaş Küçüklüğü (Infancy).....	331
a.	Yaş küçüklüğüyle ilgili karineler ve bu karineler bağlamında yaş küçüklüğü savunması.....	332
b.	Çocukların yargılanması.....	338
c.	Hukuk Komisyonu'nun yaş küçüklüğü durumunda özel bir hüküm verilmesine ilişkin önerisi	340
6.	Hata (Mistake).....	341
a.	Hukuki hatanın ceza sorumluluğuna etkisi	341
b.	Maddi hatanın ceza sorumluluğuna etkisi.....	344
c.	Bir savunmanın şartlarının mevcut olduğu hususunda düşülen hatanın ceza sorumluluğuna etkisi	349
7.	Suç İşlemek İçin Tuzağa Düşürülme (Entrapment)	352
a.	Suç işlemek için tuzağa düşürülme savunmasının uygulanmasına ilişkin subjektif ve objektif yaklaşım	354
b.	Suç işlemek için tuzağa düşürülme savunmasının kapsamı.....	357
B.	CEZA SORUMLULUĞUNU AZALTAN MAZERET SAVUNMALARI.....	361
1.	Kontrol Kaybı (Loss of Control) / Tahrik (Provocation)	361
a.	Kendini kontrolü kaybetme	368
b.	Kontrol kaybının uygun/yeterli bir tetikleyiciden kaynaklanmış olması	372
c.	Kontrol kaybı savunmasının uygulanması bakımından öngörülen objektif test.....	380
d.	Kontrol kaybı savunması ile tahrik savunmasının ceza sorumluluğuna etkisi	384
e.	Şiddete uğramış kadınlar bakımından kontrol kaybı savunmasının uygulanabilirliği	389

f. Meşru savunmanın uygulanabilir olmadığı durumlarda kontrol kaybı savunmasının uygulanması.....	393
g. Uygun tetikleyicinin failin kendisinden kaynaklanmış olması durumunda savunmanın uygulanabilirliği.....	394
h. Kontrol kaybına ilişkin tetikleyicinin cinsel sadakatsizlik olması durumunda savunmanın uygulanabilirliği.....	395
2. Azalmış Sorumluluk (Diminished Responsibility) / Azalmış Ehliyet (Diminished Capacity)	398
a. Savunmaların kapsamı ve ceza sorumluluğuna etkisi	402
b. Failde zihinsel işleyiş bozukluğu bulunması gerekliliği.....	404
c. Savunmaların uygulanması bakımından ispat yükü	420
d. Şiddete uğramış kadınlar bakımından azalmış sorumluluk savunmasının uygulanabilirliği	422
3. Bir Yaşından Küçük Çocuğu Öldürme (Infanticide).....	426
a. Savunmanın kapsamı ve uygulanma şartları.....	429
b. Savunmanın ceza sorumluluğuna etkisi	433
c. Savunmayla ilgili reform önerileri	435
4. İntihar Anlaşması (Suicide Pact).....	438
5. Merhametle Öldürme (Mercy Killing)	441
a. Merhametle öldürmenin azalmış sorumluluk savunması çerçevesinde değerlendirilmesi	446
b. Merhametle öldürmenin kontrol kaybı savunması çerçevesinde değerlendirilmesi	448
c. Merhametle öldürme bakımından getirilen öneriler	450
SONUÇ	455
KAYNAKÇA	505